

ERDÉLYI GAZDA

ÁLTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG:

Kolozsvárt, belközép-utca 11. szám,
hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Előfizetési ára: egész évre 4 frt, félévre 2 frt.

Az erdélyi gazdasági egylet tagjai ingyen kapják

KIADÓHIVATAL:

Kolozsvárt, belközép-utca 11. szám,

ide küldendők a hirdetések, mindennemű mellékletek, előfizetési és hirdetési pénzek, valamint a reclamatiók.

Hirdetések a legolcsóbb árszabály szerint vétetnek fel.

TARTALOM.

A fogarasi ménés felozlatása.

Hogyan táplálkozik a növény s honnan származnak tápanyagai? II. K. Á.

Az Erdélyrészi Falka-Vadász társulat versenyei.

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot

Rövid szakközlemények.

Meddig fejjük a tehenet elött? — Műtrágyák alkalmazása a szőlőben — A mésztrágya haszna.

Vegyesek.

Visszaélést a borvámval. — A mezőrendőrségi törvény életbeléptetése. — Szüret külföldön. — A szentpétervári nemzetközi gyümölcs- és borkiállítás. — Magyar borkereskedők Olaszországban. — A berlini árpakiállítás. — M. Ö. urnak Budapest.

Piaczi értesítő.

Hirdetések.

A fogarasi ménés felozlatása.

Lapunk mult számában egy hirt vettünk át a „Köztelekből“ T. i. A földmivvelésügyi miniszter erdélyi útja alkalmával megtekintette a fogarasi ménest is. A mint értesülünk, a minisztert a látottak legkevésbé sem elégitették ki. Állítólag a fogarasi ménés viszonyai igen kedvezőtlenek; az állatok fejlődése és szaporodási viszonyai nem kielégítők és e mellett nincs kihatásuk a környékre, mint a többi (bábolnai, mezőhegyesi és kisbéri) méneseknek. A miniszter, mint mondják, elhatározta, hogy e ménest fel fogja oszlatni és annak állományát (a mennyiben a lipiczai faj tenyésztése nemcsak kívánatos, hanem nagyon szükséges is) más állami ménesekbe fogja beosztani.

Ezen hír hazarészünk lótenyésztését sokkal inkább érdekli, mintsem a vele való foglalkozást mellőzhetnék. Kiváltképp jelen válságos gazdasági helyzetünkben, mikor a fősuly az állattenyésztésre fektetendő.

Hogy a földmivvelési miniszter a fogarasi ménés viszonyait kedvezőtleneknek találta tökéletesen elhiszük. Maga a talaj nem alkalmas a lótenyésztésre és legkivált a lipiczaiak tenyésztésére. Sokkal több a mocsáros, lágy talaju legelő, minsem a sziklás, kemény talajt igénylő lipiczai fajta sikerrel tenyészthető lenne. E tekintetben oly szakember tollára hi-

vatkozhatunk, ki magyarország lótenyésztését ugy ismeri, hogy nála jobban senki sem C. G. Wrangel gróf „Ungarns Pferdezucht“ című kiváló munkájában a talaj éghajlat és legelő viszonyaiban keresi magyarozatát, „annak a minden szakember előtt feltűnő jelenségnek, hogy a fogarasi ló összehasonlitya a valódi lipiczaival nem versenyezhet vele. Azon Point-ok, a melyekkel ez utobbi az erdélyi törzsrokonát felülmulja, a következők: a nagyság, az alap és az actio. Hisz rosszul nem járnak a kis és könnyű fogarasiak sem, de a lipiczaiaknak a világ piaczon magasra becsült „steppelő“ actiojából keveset láthatni náluk. 18 éves tenyésztési idő eredménye után ítélve, nem lehetne a fogarasi ménesnek nagy jövőt jósolni.“

Igy tehát elhíhetjük, hogy az állatoknak sem fejlődési, sem szaporodási viszonyai nem kielégítők.

A hír másik részét, — hogy a fogarasi ménesnek nincs kihatása a környékre mint a többi (bábolnai, mezőhegyesi és kisbéri) méneseknek, — meglepetés nélkül kell fogadnunk, mert tapasztalatból mindnyájan jól tudjuk. Szabadjon itt megint az előbb említett kiváló munkából idéznem:

A fogarasi ménés „tényleg ezideig az erdélyi országos lótenyésztést nagyon kis mérvben befolyásolta, miért is szűkebb hazájában is sokkal kevesebb pártolói és csudálói vannak, mint a hogy az ember az erdélyiek tüzes lókalpatriotismusa után ítélve hinné. Könnyű juckerszerű kis lovakkal, akár lipiczai-, vagy hegyi lovaknak nevezzük őket, ez időszerint az erdélyieken nincs többé segítve. Nagyobb televérekre van szükségük, melyeket kivihetnek Romániába, nagy előnnyel adhatnak tul rajtok Budapesten, Bécsben és külföldön. Nem vélik jogtalanul, hogy az erdélyi ménesnek a legmértőbb feladata abban állott volna, hogy az ottani országos lótenyésztés számára jutalmazó piacokat nyisson. A tenyésztési szempontból alig számot tevő hegyvidékek szükségletét teljesen kielégítette volna, ha a sepsi-szt.-györgyi ménentelepen egy pár megfelelő apaállatot állítottak volna fel.“

Egy pár kiváló lótenyésztőnk tett is a lipiczaiak tenyésztésével kísérletet. Kiváló szép álla-

tokat állítottak elő, kiállításokon díjat nyertek; de az eladásnál vevőjük nem akadt. Mindenfelől az a panasz hangzott „csak egy tenyérrel lennének legalább magasabbak, ily kicsi lóvaknak nincs piaczuk.“ Kénytelenek voltak áttérni az angol félvérek tenyésztésére.

A hegyvidék szükségletét tekintve, csakis a székely hegyvidék lóanyagára folyhatnak be nemesítőleg a lipiczai lóvak és ennek meg is felelnek. De erdély azon hegyvidékeinek lóanyagáról, a hol azugynevezett „mókány ló“ tenyésztetik a bár hegyvidéki, de igényes lipiczaiakkal czélt nem érhetünk. A két fajta közt a különbség sokkal nagyobb, hogy sikeres keresztezésre számíthatnánk. Ezenkívül az ottani tenyésztők tartási módja mellett egy félvér lipiczai is elcsenevészedik.

Mindezeket tekintetbe véve egy cseppet sem lep meg a földmivvelésügyi miniszter azon terve, hogy a fogarasi ménest felozlatja. De szeretttük volna, ha mindjárt ezen hírrel az is tudomásunkra jutott volna, hogy egy új ménés hol és minő lovakkal szándékoltatik felállíttatni. Mert azt még gondolatban sem tehető fel, hogy hazánk egyik nagy kerülete Erdély, melynek gazdasági és talaj viszonyai elütők a többi négy kerülettől egészen állami ménés nélkül hagyassék.

Hogyan táplálkozik a növény s honnan származnak tápanyagai?

II.

Ha az előbb említett aratási statisztikában felhozott szénentartalmazó roppant növényanyagot, melynek carboniuma kizárólag az atmosphaerából származik, összehasonlítjuk az aránynyal, melyben a levegő szénsavat tartalmaz, akkor látható, melyen a levegő szénforrással kell a növényeknek megelégedniök; de nem szabad arról megfeledkezni, hogy, habár 10.000 rész levegőben csak 4 rész szénsav van, mert ez csak egy arányt fejez ki, az atmosphaera szénsavának összes tömege mégis roppant nagy. Az atmosphaera összes sulya kiszámítható abból a nyomásból, melyet ez gyakorol és kerek számban 5,3 trillió kilogrammra tehető. A levegő szénsava 3000 billió kilogrammot nyom, ez a kolozszi folyó töke áll a növények táplálkozásánál rendelkezésre. Tagadhatatlan, hogy ennek a tőkének minden pillanatban csökkennie kell, mert Magyar-

Lóhere, luczerna

és egyáltalán gazdasági magvakat

legmagasabb áron vásárol

B u d a p e s t e n, A n d r á s s y - ú t 23. s z.

Mauthner Ödön

magkereskedése,

ország egy évi termésében, bizonyosan 6 783,780 tonna carbonium van, melynek assimilatiojára a levegőből 24.873401 tonna szén-sav használtatik fel

A növények táplálkozása által, az atmosphaera szén-savtartalma tehát lassankint kimeritnék és valóban a levegő ma szegényebb ebben a gázban, mint a praehistorikus időben volt. Kőszén kiszámíthatatlan szén-savtömeget kötött meg, mely előbb az atmosphaerában volt Kiszámíthatatlan a kőszén-tömeg, mely még most is a föld gyomrában rejlik; annak csak nagyon halvány képét alkothatjuk, ha tekintetbe vesszük, hogy *Zittel* számítása szerint a Saar-üredenceze maga kb 864000 millió mázsa kőszént tartalmaz. Majdnem mindenki tudja, hogy a kőszén az őskori erdők növényeinek, s leginkább az óriási páfrányok, zsurlók és Lycopodineák lassu felbomlása következtében jött létre. A törzsek növényanyaga abba a fekete, fényes tömegbe változott át, melyet mindenki ösmér és mely többé kevesebb tiszta carboniumból áll. Ezek a növények éppen úgy táplálkoztak egykor mint most a maiak, táplálkozási folyamatokkal vették a carboniumot a levegőből és használták fel szerves anyag elkészítésére. Miután ez a vegetatio elpusztult, a carboniumtömegek a földben felgyűltek és csak ma sok százezer év után jut *ugyanaz* a szén-sav az atmosphaerába vissza, a melyből származott.

Minden égésifolyamat a levegőbe többek közül szén-savat is szolgáltat vissza, mely különben a növények által megszámíthatatlan hosszú idő alatt az utolsó tömezig felemésztenék és azért érdekes még egy pillantást vetni ezekre és némely más folyamatra, melyek az atmosphaerát elégségi arányaiban regenerálják.

Az emberek és állatok lélegzését, mely abban áll, hogy oxygenet vesznek fel és szén-savat lehelnek ki, rendszeren az egyik utnak veszik, melyen át a levegő ismét szén-savhoz jut. Egy ember tüdejének lélekzésével egymaga 450000 cm³ szén-savat produkál, mely 900 grammot nyom és 245 gramm carboniumot tartalmaz. Ha az összes emberek száma 1450 millió lélekre becsülnék, akkor az összes emberiség naponként 652500 millió liter vagy 1285 millió kilogramm szén-savat képez, mely 350 millió kilogramm carboniumot tartalmaz; tehát az emberiség lélekzése által évenként 127,750 millió kilogramm carboniumot szolgáltat a levegőnek; ez igen tekintélyes mennyiség. Az állati egyedek számát távolról sem sejtethni, mert csak a rovarfajok száma 800000-re egészen egy millióra tehető. Tehát az állatok is szolgáltatnak évenként sok százezer millió kilogramm szén-savat vissza az atmosphaerába

E szerint az a látszat, mintha csak az állatok jutnának a növények táplálkozására szükséges szén-savat, úgy hogy ez által, igen czélszerű kiegyenlítés állna elő. De a szén-sav regeneratiójának ilyen egyoldalú kiemelése mellett, szem előtt tévesztik, hogy az állatok a carboniumnak csak egy részét szolgáltatják az atmosphaerának vissza, és hogy még más természeti folyamatok jönnek tekintetbe, melyek hasonló eredményt mutatnak fel. Mindenek előtt nem szabad elfelejteni, hogy a növények saját lélekzésük által fedezik az általuk okozott deficit egy részét. Épen úgy mint az állatok, a növények is lélekzik be az oxygen egy részét, és adnak vissza annak helyébe megfelelő szén-savat. Mily nagy ez a mennyiség, számokban ki nem fejezhető, miután lehetetlen megmondani, hány növényindividuum létezik; ha felteszük, hogy a szilárd földfelület 150-ed részét, azaz 16,666 négyzetmérföldet növények takarják be, akkor kétségtelen, hogy a növények is a lélekzés által nem csekély szén-savmennyiséget jutnak a levegőbe vissza, habár természetesen az a roppant tömeg, mely a táplálkozásra szükséges, még sokkal nagyobb.

De nemcsak a lélekzési folyamatok által nyer az atmosphaera szén-savval való ellátást. A földön előjövő nagyszámú szén-savforrás sok szén-savat leheli ki évenként és még többet a számos vulkán.

Különösen számba kell még venni az emberi iparágaknál kikerülhetetlen elégségi folyamatokat; ott hol a fűtő anyag elég, ott szén-sav jut a levegőbe. A gyárak, a gőzmozdonyok, gőzhajók stb számos kéménye fáradhatatlanul működik ez irányban. Érdekesek ebben a tekintetben a számok melyeket *F. A. Krupp* ur Essenben szolgáltatott.

A *Krupp*-féle telepen évi átlagban egy időnapon elhasználtatott:

Szén gázgyártásra	100000 kilo.
" nem koksolási üzemben	1100000 "
" hajók, bányák, huták számára	100000 "
Kösz az öntőacélgárban	125000 kilo
" a kohókban	605000 "
	730000 kilo
= szén	1000000
	2,300000 kilo.

Ha már most a szén középtartalmát 85% carboniummal vesszük, akkor a *Krupp* telepen naponként 1.955000 kilo tiszta carboniumból 7.168333 kilo szén-sav égetik el. 300 munkanapot egy évre véve, 586 1/2 millió kilo carboniumból, 2150 1/2 millió kilo szén-sav jut vissza a levegőbe.

E szerint elképzelhető, hogy földgömbünk összes gyárai mennyi szén-savat hajtának évenként a levegőbe, ha azt az összes vasgyárakat illetőleg 137 133 333 tonnára tesszük.

Ezek az adatok a mellet bizonyítanak, hogy habár a levegő szén-savtartalma 0.04-0.06%-ra tehető, a növényeknek ebből a gázból mégis elég jut.

Valamivel hosszásabban foglalkoztunk a szén-savval, evvel a növények táplálkozására nézve annyira nélkülözhetetlen carbonium forrással, miután a nembotanikus a többi növény tápanyagot jobban ismeri, mint ezt melyet a levelek vesznek fel és a mely a laikus észlelés alól magát kivonja.

A szén-savon kívül a növény még vizet és pedig sok vizet igényel, mert a nedvdus növény-részek testsúlyának 75%-a vízből származik. Fás vagy vízszegény növényrészek p. érett magvak mással sokkal kevesebbet tartalmaznak. A víz a táplálkozásnál mindig előkelő szerepet játszik, akár akkor ha a szerves anyag készítésénél felhasználatik, akár akkor ha az oldott tápanyagok továbbszállítására szolgál, a midőn azt a növényben egy vagy más irányban az felhasználásra vagy raktározásra való helyekre juttatja. Az összes tápanyagok közül, a víz az, a melynek mindig meg kell lenni, hogy növény-élet létezhessen. Szén-savat, táplálkozásra szükséges sokat a növény pár napig nélkülözhet, de vizet még pár percig sem; mert természetes feltételek alatt a növény folytonosan párologtat felületén vizet és ha hozzá új víz nem juthat, már pár perc múlva elhervadhat és ha a vízhiány tovább tart még akkor is elpusztulhat, ha a többi tápanyag mind megvan. A növény a vizet a földből veszi fel gyökereivel, ezt mindenki tudja, de ez a folyamat távolról sem mondható oly egyszerűnek, mint a minőnek azt tartják.

A vízzel együtt vesznek fel a növények a többi tápanyagot, t. i. aránylag csekély számú szervesetlen sókat, melyek ha a növény elégetik, annak hamujában megint megtalálhatók. Ha egy növény vagy növényrész 100°C-nál mindaddig szárítatik, míg súlyából többet nem veszít, akkor belőle minden víz elpárologott és a súlyvesztesség annak a víznek a mennyiségét mutatja, melyet az eleven növény tartalmazott, a maradék a növény száraz súlya. A száraz anyag kb. 88—95% szerves anyagot tartalmaz, mely elégethető és melynek elégethetetlen maradéka mint hamu marad hátra. Minden növényhamu sók eleyéből áll, melyek közül az egyik és másik, más alakban van az eleven növényben, miután a phosphorsavas, kénsavas és szén-savas sók csak a növényanyag elégségénél képződnek vegyi átrakódás által.

K. A.

Az Erdélyrészi Falka-Vadász társulat versenyei.

Hazarészünkben a lötenyésztsünk érdekében nagyfontossággal bírnak az alsó-zsuki löversenyek. Az Erdélyrészi Falka-Vadász Társulat bugzó fardozását szép siker koronázta a múlt hó 28-án tartott versenyen. A verseny lefolyásáról röviden a következőkben számolunk be.

Versenybírák voltak: Gróf Bánffy György, gróf Pálffy ezredes és br. Feiltzsch Arthur.

11 órakor kezdődött az első futam a „Helena verseny államdíj“-ra. Távolság 5000 méter. Akadályverseny. 10 ló állott a gyepre valamennyi urlovas által lovagolva.

Alborák volt a favorit. Alborák bár kitünően tartotta magát, de az utolsó pillanatban meghanyatlott és Ilyés Viktor Babámja tört előre. Így érkezett Babám elsőnek, Alborák másodikkal, Tekergő harmadikkal.

A nyertes új istállóknak, mely először jelent meg a verseny pályán és a fiatal birtokosnak, mint tulajdonosnak őszintén gratulálunk.

Második futam az állami mének versenye volt. Körülbelül 4000 méter távolság.

Elsőnek érkezett „Vernenil Kalandor“, másodikkal „Kisbér öcsöcsé“

Következett a „Hölgyek dija“ I II III. és IV-ik lónak tiszteletdíj. Távolság 4000 méter. 12 ló futott.

Igen érdekes és kemény küzdelem után Bethlen Károly gr Czimbórája tört előre és érkezett elsőnek. Charming favorit volt ugyan, de másodikkal érkezett. Harmadikkal Nóra jött be. A negyedik gr. Béli László Bimbója volt.

Erre ismét az állami mének vadász versenye következett. Távolság 4000 méter. Hét mén szaladt. A kitűzött két díjra elsőnek érkezett „Zarif“, másodikkal Gazlam Shagya.

A Magyar Lovaregylet díjjára 11 ló futott. Akadályverseny. Távolság 4000 méter. Az 1000 korona díjat a négy első közt osztják meg.

Elsőnek érkezett a Pengő. A második díjat Szellő vitte el, a harmadik helyen Csárdás érkezett. negyedik Pajzán volt.

Az első nap versenyeit az állami mének vadászversenye zárta be. Hét mén futott és elsőnek érkezett Obayan, másodikkal Csengő.

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot.

Az októberi gyakori hó csapadék a növényzetre rendkívül jó hatást gyakorolt. A korábban elvetett gabonaneműk korábban megerősödtek s bokrosodnak, míg a későiek is nagyobbára jól kikeltek. A mezőgazdasági munkálatokat azonban a sok esőzés akadályozta s ennek folytán nem egy, hanem számos helyen a vetés, sőt még a szántás is csak a napokban lesz folytatható. A már elvetett s kikelt gabonaneműk között aránylag legjobban áll a buza. Az ősziárpa is elég szépen nő, ugyszintén a rozs és repce is. Általában véve a vetések jó közepeseknek jelezhetők. A kapásnövények — kivéve a répaféléket — jóformán az ország minden részében betakarítottak; az eredmények, mint azt már eleve jeleztük, csekély kivétellel gyenge közepesek voltak. A kukoriczatermés hozama ország-szerte közepesen alul fizetett; az országos átlag termés 4—5 mm. tehető kat holdankint. A burgonya közepesen fizetett, a mennyiben a termés átlagban megüti a 25 métermázsát.

A répatermés, a melynek szedése, illetőleg kiásása most folyik, átlagban gyenge közepes volt; helyenkint az eredmény megközelítette a közepes átlagot. A termés 40—150 métermázsá között ingadozik. A cukorrépa cukortartalmát dicsérik. Az eső főképp a takarmányrépán sokat javított.

A szőlőket az erdélyi részek kivételével nagyobbára leszüretelték. A termés fele részben elégtő, részben gyenge és rossz volt, minőségileg nagyobbára kielégítő és jó a must. A borokat nagyobb mennyiségben vásárolták, kiviteli célokra.

A takarmányneműk hiánya miatt csaknem ország-szerte megszűnt a panasz, mivel a sok csapadékra a legelők és rétek kizöldültek s ezek meg lehetős jó takarmányul szolgálnak. A szalma és kukoriczaszár, valamint a zab és kukoriczán kívül, a buza és különösen a rozs is, mint jóerőtakarmány, nagy mennyiségben fogyasztatik.

sen oly ló here minőségekkel szemben, melyek jelenleg ajánlatnak, ama minőségekről pedig, melyek kivételre megfelelnek, a termelők követelésekkel nagyon is felmentek és így kiviteli forgalom nem fejlődhetett. Luczerna még elvéve is alig jön kérdés, ugyszólván tökéletes üzletelenség észlelhető és ama csekélység, mely magkereskedők által vásároltatott, tekintetbe alig jöhet. Nagyobb mennyiségek elhelyezése ama nehézségbe ütközik, hogy a magyar luczerna az olaszsal, tekintve utobbinak rendkívül olcsó árát, ez időn külföldön a versenyt meg nem állhatja. Takarmányrúpamag. Ép oly arányban mint múlt évben, ilyenkor az árak rohamosan felszökkennek, most majd csak napról-napra egyik árcsökkenés a másikat követi, mindazo által a legcsekélyebb vételkedv sem mutatkozik. Fehér heréből, egy nagyobb készlet lón elhelyezve.

Jegyzések 100 kilonként Budapesten:

Luczerna	40-46	frt.
Lóhere bánati	56-60	"
Lóhere tiszavidéki	62-68	"
Lóhere erdélyi	62-66	"
Fehér here	80-	"
Baltaczim	10½-11	"
Muharmag	11-12	"
Tavaszi búkköny	6½-7	"

Kolozsvár, 1894. November 4-ről. Tiszta buza 5 frt 40 kr. 6 frt 20 kr. Rozs 4 frt 60 kr. 4 frt 80 kr. Törökbuza 5 frt 60 kr. 5 frt 70 kr. Zab 4 frt 50 kr. 4 frt 80 kr. Széna 2 frt 50 kr. Alomszalma 1 frt 40 kr. (Métermázsánként.) Fa kemény nem usztatott 3 frt. (Köbméter.) Faggyugyertya öntött 44 kr. Marhahus 46 kr. Konyhaliszt 6 kr. Rizs 20 kr. Gyöngykása 20 kr. Borsó 18 kr. Lencse 18 kr. Paszuly 8 kr. (Kilogrammonként.) Burgonya 3 frt. (Hektoliter.) Savanyu káposzta 5 kr. Savanyu répa 10 kr. (Kl.) Kőso 9 kr. Disznózsir 64 kr. Bors 1 frt - kr. Hagyma 10 kr. Fokhagyma 20 kr. (Kilogramm.)

Kimutatás.

Debreczen sz. kir. városban az 1894. év október hó 29-én tartott márhavásárról.

Ló felhajtattott 420 darab, eladatott 160 darab. - Marha felhajtattott 2500 drb, eladatott 750 darab. - Sertés felhajtattott 4550 drb, eladatott 2380 drb.

Sertésvásári jelentés. Budapest-Köbánya, 1894. Okt 26-án. Az üzlet csendes volt.

Heti átlag árak: magyar válogatott áru 320-380 klg. nehéz - -42 kr. 280-300 klg. nehéz 43-43½ kr. Öreg 300 klg. tuli 40-40½ kr. Vidéki sertés 40-46½ kr Szerb 40-42 kr. Román - - kr. tiszta klgk, páronkint 45 klg. ételsuly levonás és 4% engedmény szokások.

Eleség árak: Tengeri frt 6.70 Arpa frt 6.40 Köhányán átvéve.

Központi állatvásár.

Bécs. (Szt. Marx) 1894 október 30-án. (Papp György és Vinze tudósítása.)

Sertésvásár: Október 30-án felhajtattott üz-

sesen 11,259 darab sertés. A nagy felhajtás következtében az üzlet lanyha volt. Jegyztetett. Első minőségű 36-37 kr., közép és öreg sertés 34-35 kr., könnyű 32-33 kr., süldő 32-40 kr., kilonkint élő sulyban, százalékos levonás és fogyasztási adó nélkül.

Szarvasmarhavásár: Október 29-én felhajtattott 5645 darab szarvasmarha, melyek közül 422 ökör, 497 bika, 898 tehén és 158 bivaly volt. Métermázsánként vágosulyban, fizettetett: magyar hizó ökör, 59-68 frt, Bika 22-39 frt, Tehén 20-33 frt, Bivaly 18-25 frt, métermázsánként eleven sulyban.

Habár mintegy 600 darab szarvasmarhával kevesbedett a felhajtás, a mult heti árak általában változatlanul maradtak, mert a jelen időszakban kevés fogyasztás miatt még jelentékeny huskészletek vannak elárusításra szánva.

Juhvásár: Október 25-én felhajtattott 6645 drb. Jegyztetett: kiviteli juh 17-20 frt, kiverési juh 7-15 frt páronkint. Kedvezőtlen üzleti hírek folytán, az árak páronkint, átlr 1-2 frttal csökkentek.

Termék-üzlet. (Mezőgazdasági tőzsde). Okt. Habár a gyakori esőzések folytán, némely helyeken, a mezei munkák akadályozva lettek. a nedvességre hajló időjárás. nagyon kedvező az új vetéseknek. Jegyztetetik. Buza tavaszra 6 frt 87-6 frt 89 kr. Rozs tavaszra 6 frt 02-6 frt 04 kr. Zab tavaszra 6 frt 18-6 frt 20 kr. Tengeri május-juniusra 6 frt 15-6 frt 18 kr. Repce január-február 10 frt 65-10 frt 70 kr. Gubacs 5-12 frt. Mész 40-52 frt. Viasz 170-205 frt métermázsánként. Vaj 1 frt 10-1 frt 40 kr. kilogrammonként.

Erdélyi piaci árak.

(Árak krajézárookban.)

A piaci cikkek	Mérték	Gy.-Fehérvár	Kézdi-Vá- sárhely	Maros-Vá- sárhely	Medgyes	Nagy-Enyed	Nagy-Szeben	Segesvár
Tiszta buza .	mm.	715	706	585	525	880	628	700
Elegy buza .	"	595	685	500	400	580	556	520
Rozs	"	455	412	476	380	525	458	429
Arpa	"	-	468	416	-	-	581	-
Zab	"	600	580	485	300	800	478	489
Törökbuza . .	"	490	565	520	350	525	667	575
Széna	"	300	400	280	180	500	200	180
Alomszalma .	"	200	110	100	90	300	120	150
Tízifa	km.	330	250	320	300	260	325	260
Marhahus . .	kg.	46	44	48	40	44	52	48
Okt.		27	12	25	31	17	26	27

A piaci cikkek	Mérték	Séps-Szent- György	Szamosújvár	Szász-Régen	Szászváros	Székelly-Ud- varhely	Sz.-Somlyó	Torda
Tiszta buza .	mm.	680	600	600	725	660	540	650
Elegy buza .	"	600	500	500	600	520	420	475
Rozs	"	450	380	450	500	440	400	475
Arpa	"	450	500	430	500	-	-	-
Zab	"	500	580	410	625	410	500	650
Törökbuza . .	"	520	520	490	500	630	560	475
Széna	"	450	180	200	250	250	-	150
Alomszalma .	"	200	100	100	120	100	-	30
Tízifa	km.	200	250	200	200	240	240	265
Marhahus . .	kg.	44	40	32	44	40	32	44
Okt.		18	6	25	23	23	26	24

A piaci cikkek	Mérték	Szász-Sebes	Csiksztereda	Décs	Dicső-Szent- Márton	Erzsébet- város	Fogarás	Brassó
Tiszta buza .	mm.	600	781	650	600	595	770	590
Elegy buza .	"	500	700	630	450	580	700	360
Rozs	"	380	555	510	400	500	400	340
Arpa	"	-	541	-	550	-	-	370
Zab	"	300	625	500	700	280	666	270
Törökbuza . .	"	450	625	640	400	535	475	360
Széna	"	250	250	680	120	250	200	290
Alomszalma .	"	120	100	300	50	180	150	120
Tízifa	km.	300	190	240	200	280	280	300
Marhahus . .	kg.	44	36	32	40	44	44	48
Okt.		30	17	16	31	31	13	15

Felelős szerkesztő és kiadó:

Szenterzsébeti Szakáts Péter.
Segéd szerkesztő: Nagy Kálmán.

HIRDETÉSEK.

CZIMBALOM
erős tiszta csengő hanggal jót-állás mellett. Saját gyarmányú harmonika, hegedű, fuvola és egyéb hangszer és kellékek jutányos áron kaphatók.
Képes nagy árjegyzéket ingyen küld
VARJÚ KÁRLY
hangszergyáros,
számos arany és ezüstérembírtokosa.
Budapest, VIII., Kerepesi-út
297. 47. sz. (2--52)

Eladó 7 drb.
2¹/₄ éves tenyész-bika
249. (24-x) (magyar fajta)
Solymosy László
teremei birtokán.
u. p. Nagy-Teremi
Kis-Küküllő megye.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám.
A szövetkezet célja: I. Olcsó közvetítés gazdas. felszerelési és fogyasztási cikkek beszerzésénél. II. Mezei gazd. termények legelőnyösebb értékesítése. III. Hitelnnyújtás a tagok részére.

Üzleti berendezés. Sürgönyczim: Mezőgazdák, Budapest. Ilv. óra ½/9-11-ig és 2-5-ig. Áruraktár czime: M. Á. V. nyugoti pályaudvarán lévő közraktári vállalat XX. számú raktár. Bizományosztály. Hadseregellátás. Gabonaeladás.	Értakarmányok vétele. Fedezeti tőzsdei kötések. Áruosztály. Összes gazdasági cikkek a legkiválóbb minőségben. Építkezési anyagok. Gazdasági vasneműek. Gyapju és hizott marha bizományi értékesítése.	Vetőmag-osztály. Mindennemű vetőmagvak megvétele és eladása. Eredeti külföldi magvak. Híremagvak bérrostálva. Gazdasági gép osztály M. k. államvas. gépyára mezőgazdasági gépeinek szövetkezeti képviselősége. <i>Adriance Platt & Co. new-yorki</i>	kaszálo, marokrakó és kéveköti gépeinek kizárólagos képviselote. V. Vermorel-féle Eclair-permetező kizárólagos képviselote. Csonka Bányi-féle petroleum-mórtorok mezőgazdasági képviselote. Mindennemű kipróbált solid kivitteli gazdas. gép jutányos beszerzése. Gazdasági géptelepek, malmok, takarmányos és tejcs kamarák berendezése.
---	---	--	--

A szövetkezet alapszabályait és hetenkint egyszer megjelenő „Üzleti Értesítőt” kivanatra bárkinak ingyen és bérmentve megküldi. 296. (4-13)

A magas kormány kezdeményezése folytán 3,000,000 frt alaptőkével alapított

Hungária műtrágya-, kénsav- és vegyi ipar részvénytársaság

BUDAPESTEN

ajánlja saját gyártmányu, tiszta kénsavval feltárt, elismert kitűnő minőségű műtrágyáit;

u. m. **Szőlő-trágyát, Rét-trágyát, Here-műtrágyát,**

csontliszt-, spodium-, ammóniak és ásványi superphosphatokat, párolt csontlisztet, chilisalétromot, kénsavas kálit és ammóniakot; különlegességeket, mint: szőlő-, répa-, rét-, keuder- stb. trágyát és mindennemű egyéb műtrágyát. — Talaj-elemzések díjmentesen eszközöltnak. — Felvilágosítással és árjegyzékkel készségesen szolgál gyáraink központi irodája: **Külső-soroksári-út,** régi lóversenytér, vagy **Kiss Ernő** vaskereskedő **Kolozsvárt,** a ki az erdélyi részekre **egyedüli** és **kizárólagos** nagy raktárt tart; honnan a műtrágya anyagok közvetlenül és **jutányos** áron beszerezhetők — szavatolt belérték mellett — bármily mennyiségben.

Gyárak: **Budapest**en és **Zsolnán.**

Posta és távirtdahivatal **Budapest** kénsavgyár.

201. (44-x)

Szőlő-trágya.

Rét-trágya.

Raktár **TAUFFER FERENCZ** utóda cégénél

KOLOZSVÁRT.

Az első szegedi cs. és kir. szabadalmazott

Műtrágyagyár Részvénytársaság

ajánlja a nagy érd. gazda közönség figyelmébe saját gyártmányu és szavatolt növényi-tápanyag tartalmu

phosphor
nitrogén
kali

műtrágyáit

nemkülönbön szabadalmát képező

külnlegességeit
mindennemű gazdasági növényekre.

A gazdaközönség kényelmére gyártmányainkból állandó nagy raktárt tart **TAUFFER FERENCZ** utóda magkereskedő cég **KOLOZSVÁRT.**

Árjegyzéket és a műtrágyák alkalmazására vonatkozó vezérfontalat bárkinek készséggel küld.

117 (44-x)

az igazgatóság.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE.

BUDAPEST, ALKOTMÁNY UTCZA 31. SZÁM.

Lóhere, luczerna és egyáltalán gazdasági magvakat legmagasabb áron vásárolunk.

**MŰTRÁGYÁK-, ERŐTAKARMÁNYOK-
Gazdasági gépek.**

Szives figyelmébe ajánljuk a t. cz. gazdaközönségnek üzleti heti értesítőket, melyet kívánatra bárkinek megküldjük.

291. (8-x)

30 év óta ndv. istállóiban, valamint katonai és polgári nagyobb istállóiban is, használatban, nagyobb erőfeszítések előtt és után erősítősül; továbbá ficamodások, rándulások, az inak merevsége s más ily alkalmaknál; képesíti a lovat kiváló teljesítményekre idomításnál.

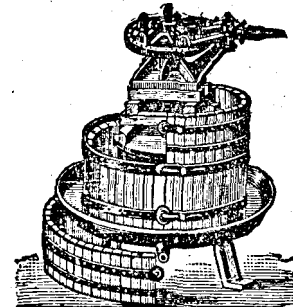
Kwizda-féle Restitutionsfluid
Kapható Ausztr.-Magyarország gyógyszer-táraitban és drogistáinál.
Fő letét: **Kwizda Ferencz János**
osztrák cs. és kir. és román kir. udv. szállító ker. gyógyszer. Kornenburgban, 221 (14-15) Bécs mellett.

Tessék a fönnebbi védjegyekre figyelni, s a vételnél határozottan kifejezni:

Kwizda-féle Restitutionsfluid.

Gyümölcs-értékesítésre.

Sajtók gyümölcs és bor-préselésre

legújabb, kitűnő szerkezettel.

Eredeti gyártmányok folytonosan működő kettős nyomószerkezettel és nyomásszabályozóval.

A legnagyobb munkaképesség 20 százalékkal nagyobb mint minden egyéb sajtónál.

Gyümölcs- és szőlő-zúzó

Szőlő-gereblyezők (Bogyófejtő gépek.)

Teljes szüretelő berendezések, állók és szállíthatók.

Gyümölcslé-sajtók, bogyómalmok gyümölcslé készítésére. — Aszaló-készülékek gyümölcs és vetemény számára. 271 (10-x)

Legújabb önműködő szabad. szőlővessző- és növény-permetező „Syphonia“

E gépeket különlegesség gyanánt gyártják

MAYFARTH PH. és Tsa.

cs. és kir. kizár. szab. gazdasági gépgyárak, vasöntőde és gőzhámor

Bécs, II., Taborstrasse 76. sz.

Árjegyzékek és elismerő bizonyítványok ingyen. — Képviselők felvételnek.

Utánzásoktól óvakodjunk.

400.000 NEVES
300.000 SZEMZES
2800.000 VADONZS
SEMÉTEVEL

Angyalgyümölcs
Társulat

95. HOLDAS
CEGLÉDI HÍRNEVŰ GYÜMÖLCS-
TERMESZTŐ TÁRSULAT
ISKOLÁJÁNAK ÁRJEGYZÉKE MEGJELENT
KIVÁNTATRA BÉRMENTVE
KÜLDETIK

299. (2-2)

Tisztán kölesönös. — Részvényesei nincsenek.
Az összes nyereség a biztosítottak javára esik.

A legnagyobb és leggazdagabb PÉNZINTÉZET a világon.

Biztosítéki alapja **907 millió frank.**

**„THE MUTUAL”
NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG.
ALAPÍTVA 1843.**

Biztosít emberéletet legkülönbözőbb és legelőnyösebb módokat szerint. Prospektusokkal és tüzetesebb felvilágosítással szolgál az 261 (19-x)

Erdélyi aligazgatóság
Kolozsvárt, Belhid-utca 16. sz. alatt.

Legújabb szerkezetű sorvetőgépeket, úgy sik valamint hegyes talajhoz, továbbá egytetemes ekéket rendkívül mérsékelt árakon szállít:

UMRATH és TÁRSA
mezőgazdasági gépgyára, **BUDAPEST**, Váci-körút 10. szám.

Kitűnő lóherfejtőgépeinkre különösen felhívjuk a t. gazdák figyelmét.

Érdeklődőknek felvilágosítással és erdélyi referentiákkal 289 (8-10) szívesen szolgálunk.

Arjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről kívánatra ingyen és bérmentve.

Főraktár Budapest, 1894. augusztus 1-sőtől saját házban
244. (28-36) VI., Váci-körút 57/a. sz.

KÜHN E. Alakult 1856.

gazdasági gépgyára Mosonban
ajánlja általánosan kedvelt, egyszerűségében feülmulhatlan s több mint 14.000 példányban elterjedt

HUNGARIA DRILL és JUBILEUM DRILL
sorvetőgépeit leszállított árakon.

Hegyes hullámos területre „**MOSONIDRILL**” legjobb, legegyszerűbb sorvető. Sack-féle ekék, két és több vasu ekék. Laake-féle szántó földboronák 12-féle nagyságban, Laacke-féle kedvelt rétboronák. Rosták, konkolyozók, kitűnő szelelő magtárrosta, (33 frt) meglepő munkaképesség Ventzky-féle füllesztők, szecska és répvágók stb. stb.

Arjegyzékek bérmentve.

Főraktár Budapest, 1894. augusztus 1-től (saját ház) VI., Váci-körút 57/a.

EGERESI műtrágya-gyár
KRAMMER J.

Ajánlja: párolt esontliszt, szuperfoszfát, Thomassalak, trágyafosz, chilisátróm és egyéb különleges műtrágya-termékeit. Talajvizsgálatok díjmentesen eszközöltetnek — Részletes árjegyzékkel szolgál a gyár központi irodája

Budapest, V., Dorottya-utca 9. szám. 202. (44-52)

Nyomatott Gáman János örököse könyvnyomdájában, Kolozsvárt.